

Brandveiligheid in de kinderopvang

40 vragen & antwoorden / voor medewerkers kinderopvang

Wetten en de gebruiksvergunning

- 1 Wat zegt de wetgeving over de brandveiligheid van een Kinderopvangorganisatie?
- 2 In de ene gemeente worden andere eisen gesteld aan de brandveiligheid dan in de andere. Hoe kan dat?
- 3 Zijn de eisen voor bestaande bouw anders dan voor nieuwbouw?
- 4 Moeten we als kinderopvanglocatie een gebruiksvergunning hebben?
- 5 Hoe krijgen we een gebruiksvergunning?
- 6 Wat heb ik nodig voor het aanvragen van een gebruiksvergunning?

Ontruimingsplan en ontruimingsoefening

- 7 Wat moet er in het ontruimingsplan staan?
- 8 Hoe kan ik een ontruimingsplan opstellen?
- 9 Ik wil mijn ontruimingsplan laten controleren, bij wie moet ik zijn?
- 10 Wie moeten er op de hoogte worden gebracht van het ontruimingsplan?
- 11 Hoe vaak moeten wij een ontruimingsoefening houden?

Bedrijfs hulpverlening

- 12 Hoeveel BHV-ers moeten er aanwezig zijn op mijn kinderopvanglocatie?
- 13 Is een EHBO-diploma voldoende of moet de bedrijfs hulpverlener (BHV-ers) een ander diploma in bezit hebben?

Vluchtroutes, nooduitgangen en aanduidingsborden

- 14 Moeten de nooduitgangen/hoofduitgang naar binnen of naar buiten geopend worden?
- 15 De nooduitgangen sluiten we wegens inbraakgevoeligheid met een sleutel. Mag dit?
- 16 Is noodverlichting verplicht op een kinderopvanglocatie?
- 17 Wat zijn brandwerende deuren? Zijn ze verplicht?
- 18 Moeten brand- en rookwerende deuren gesloten blijven?
- 19 Welke bordjes zijn verplicht als bewegwijzering op de kinderopvanglocatie?
- 20 Hoe moeten de vluchtwegaanduidingsborden geplaatst worden?
- 21 Waar kan ik vluchtwegaanduiding kopen?
- 22 Moet er op de deur van de gasmeterruimte en de elektrische installatie een bordje aangebracht zijn?

Brandblusmiddelen

- 23 Hoeveel brandblussers heb ik nodig op onze kinderopvanglocatie?
- 24 Door wie moet ik de verplichte keuring voor brandblusmiddelen laten uitvoeren?
- 25 Wat zijn de verschillen tussen een ontruimingsinstallatie, een brandmeldinstallatie, een brandblusinstallatie en sprinklerinstallatie?
- 26 Wie moet het onderhoud betalen van een brandmeldinstallatie, ontruimingsinstallatie of brandblusinstallatie?
- 27 Zijn kinderopvanglocaties verplicht rookmelders en/of CO2-melders op te hangen?

Verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid

- 28 Ik constateer brandonveilige situaties en heb dit gemeld bij de eigenaar van het pand. Hij wil hier niets mee doen, waar kan ik terecht voor hulp?
- 29 Ik constateer brandonveilige situaties en heb dit gemeld bij mijn leidinggevende. Hij wil hier niets mee doen, waar kan ik terecht voor hulp?
- 30 Wat kan de brandweer voor de kinderopvangorganisatie betekenen?
- 31 Wie kan wat bijdragen aan een brandveilige kinderopvanglocatie?
  - A. Wat zijn de taken van de kinderopvangorganisatie?
  - B. Wat zijn de taken van de locatiemanager?
  - C. Wat zijn de taken van het team?
  - D. Wat zijn de taken van de kinderen?
  - E. Wat zijn de taken van de ouders?
- 32 Van de brandweer moeten we aanpassingen doen aan het gebouw o.a. veiligheidsglas plaatsen, brandslangen en vluchtwegaanduiding aanschaffen. Wie betaalt dit?

Versiering en opslag

- 33 Mogen kerstbomen in de opvang gezet worden en welke eisen zijn daaraan verbonden?
- 34 Mogen (kerst)versieringen in het leefruimte opgehangen worden?
- 35 Mogen we de gang gebruiken voor opslag van buggy's, materialen, stoelen o.i.d.?

Algemeen

- 36 Hoe kan ik gemakkelijk controleren of we een brandveilige kinderopvanglocatie hebben?
- 37 We willen eens per jaar aandacht schenken aan brandveiligheid voor de ouders. Is er informatie beschikbaar wat we kunnen gebruiken?
- 38 Vinden branden alleen in het weekend, 's avonds of tijdens vakanties plaats?
- 39 Kan de verzekeringsmaatschappij extra eisen stellen voor de
- 40 Wie zorgt voor een brandverzekering?

Wetten en de gebruiksvergunning

1 Wat zegt de wetgeving over de brandveiligheid van een Kinderopvangorganisatie?

Wettelijke brandveiligheidseisen voor de kinderopvang zijn te vinden in het Bouwbesluit, het Besluit brandveiligheid (kortweg het Gebruiksbesluit) en het Arbo-besluit.

Bouwbesluit

De bouwtechnische voorschriften, die van toepassing zijn op bestaande gebouwen en voor het (ver)bouwen van kinderopvanglocatie, zijn vermeld in het Bouwbesluit. De voorschriften hebben betrekking op bijvoorbeeld de constructieve veiligheid, toegankelijkheid, energiezuinigheid, compartimentering en de vluchtroutes. Het bouwbesluit gaat over alle soorten bouwwerken, inclusief gebouwen die voor kinderopvang worden gebruikt.

De complete tekst van het Bouwbesluit 2003 is terug te vinden op www.bouwbesluitonline.nl of de website van het Ministerie van Volks-huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, VROM (www.vrom.nl, klik onder het kopje 'Wonen' op 'Bouwregelgeving' en kies in de linkerkolom waar u meer informatie over wilt hebben) of kijk op www.infopuntbrandveiligheid.nl.

Gebruiksbesluit

Per 1 november 2008 is het Besluit brandveiligheid (kortweg het Gebruiksbesluit) in werking getreden. Dit Gebruiksbesluit uniformeert landelijk de gebruiksvoorschriften. Voorheen stonden de eisen voor het brandveilig gebruik van gebouwen in de lokale bouwverordening, waardoor deze per gemeente konden verschillen. Het Gebruiksbesluit stelt brandveiligheidseisen die voor iedereen in elke gemeente gelijk zijn. Per 1 oktober 2010 zal het gebruiksbesluit onderdeel gaan vormen van de Wet Algemene bepalingen Omgevingsbesluit. Om een kinderopvanglocatie voor kinderen onder de 12 jaar daadwerkelijk te mogen gebruiken, is een gebruiksvergunning van de gemeente verplicht. Het gebruiksbesluit regelt dit. In het gebruiksbesluit worden aanvullende voorschriften (niet-bouwtechnische voorschriften) beschreven op de eisen die al gelden vanuit het bouwbesluit. Er worden ondermeer eisen gesteld ten aanzien van de voorschriften inzake brandveiligheidsinstallaties en vluchtrouteaanduidingen, staat van brandveiligheidsinstallaties en vluchtrouteaanduidingen, en het brandveilig gebruik van het gebouw.

Meer informatie over het Gebruiksbesluit kun je vinden op de website van het ministerie van Vrom: (www.vrom.nl/gebruiksbesluit, of klik op de homepage onder het kopje 'Wonen' op 'Bouwregelgeving'. In de introductietekst kun je doorklikken naar informatie over het gebruiksbesluit) of kijk op www.infopuntbrandveiligheid.nl.

Arbomsomstandigheden-besluit (Arbo-besluit)

In de Wet op de Arbomsomstandigheden (Arbo-wet 1998) staat beschreven hoe werkgevers en werknemers goede arbomsomstandigheden (of arbo)beleid moeten voeren voor een gezond, veilig en prettig klimaat voor medewerkers en kinderen. Het Arbo-besluit is een onderdeel van de Arbo-wet en bevat gedetailleerde voorschriften over concrete Arbo-onderwerpen, zoals gevaarlijke stoffen, beeldschermwerk, daglicht, lawaai, enzovoort. De voorschriften voor brandveilig-

heid hebben vooral betrekking op het vrijhouden van vluchtroutes en nooduitgangen, brandmelding, kleine brandblusmiddelen, de organisatie van de verplichte bedrijfshulpverlening (BHV) en de Risico-inventarisatie en evaluatie.

Meer informatie over de Arbo-wetgeving kun je vinden op de website van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (www.szw.nl, klik op 'Veilig werken' en kijk bijvoorbeeld bij 'Bedrijfs-hulpverlening' en 'Arbozorg'), www.infopuntbrandveiligheid.nl en FCB Dienstverleners in Arbeidsvraagstukken (www.fcbwjk.nl).

2 In de ene gemeente worden andere eisen gesteld aan de brandveiligheid dan in de andere. Hoe kan dat?

Voor 1 november 2008 had iedere gemeente, naast de landelijke wet- en regelgeving, een Bouwverordening waarin aanvullende eisen werden gesteld aan de brandveiligheid. Hierdoor kon het voorkomen dat een kinderopvangorganisatie met vestigingen in meerdere gemeenten, te maken hadden met verschillende eisen. Sinds 1 november 2008 is hier echter verandering in gekomen. Met de komst van het Gebruiksbesluit zijn de gebruiksvoorschriften landelijk gelijkgetrokken waardoor de brandveiligheidseisen voor iedereen in elke gemeente gelijk zijn.

De gemeente kan voor een gebruiksvergunning nog wel aanvullende gebruiksvoorschriften opleggen in aanvulling op de eisen uit het Gebruiksbesluit. Deze aanvullende gebruiksvoorwaarden (die opgenomen moeten worden in de gebruiksvergunning) mogen geen bouwtechnische eisen betreffen. Vraag dus bij je gemeente na, of er aanvullende eisen gelden.

3 Zijn de eisen voor bestaande bouw anders dan voor nieuwbouw?

Ja, het Bouwbesluit 2003 maakt onderscheid tussen voorschriften voor bestaande bouw en voor nieuwbouw. De voorschriften voor brandveiligheid van bestaande bouw zijn minder streng dan die voor nieuwbouw.

Bij bestaande bouw wordt in het bouwbesluit uitgegaan van een minimum aantal gebruikers oftewel het aantal kinderen dat normaal gesproken aanwezig is. Tijdens bijeenkomsten als feesten zijn er meer kinderen, ouders en andere betrokkenen aanwezig in één ruimte. Meer mensen in één ruimte vraagt om andere brandveiligheidseisen. Denk aan een bredere vluchtweg, meer nooduitgangen, enz. In de meeste gevallen worden de brandveiligheidsrisico's van deze speciale situaties opgevangen door aanvullende eisen in de gebruiksvergunning.

Meer informatie vind je in de brochure 'Brandveiligheid, gebruiksmelding en gebruiksvergunning' te downloaden op www.vrom.nl/gebruiksbesluit. Klik op publicaties in de linker kolom. Kijk op www.infopuntbrandveiligheid.nl voor uitgebreide informatie over brandveiligheid per bouwfasen.

4 Moeten we als kinderopvanglocatie een gebruiksvergunning hebben?

Ja, een gebruiksvergunning is ondermeer verplicht voor gebouwen waarin dagverblijf wordt verschaft aan meer dan 10 personen onder de 12 jaar. Elke kinderopvanglocatie is dus verplicht om een gebruiksvergunning te hebben. De gebruiksvergunning geeft voorschriften voor het beperken van de kans op brand, voor het beperken van de gevolgen van brand en voor het vluchten uit een gebouw bij brand. De voorschriften worden bepaald in het Gebruiksbesluit. Door het afgeven van de gebruiksvergunning geeft de gemeente toestemming om het gebouw voor die functie te gebruiken. Wanneer het gebruik van het gebouw verandert moet een nieuwe gebruiksvergunning worden aangevraagd.

Let op: ook als er meerdere bedrijven in het pand zijn gehuisvest is het noodzakelijk zelf een gebruiksvergunning aan te vragen. Voor niet alle gebruiksfuncties gelden dezelfde gebruikseisen. Het Gebruiksbesluit geeft per gebruiksfunctie aan of een gebruiksvergunning/-melding noodzakelijk is en welke eisen daarbij horen. Afstemming met de eigenaar van het pand is aan te raden, indien (een deel van) het pand installatietechnisch aangepast moet worden. Overleg met overige gebruikers van het pand over gezamenlijke vluchtroutes dient ook niet vergeten te worden.

Meer informatie over de gebruiksvergunning vind je op de website van je eigen gemeente of op www.vrom.nl/gebruiksbesluit, klik vervolgens op publicaties in de linker kolom. Hier kun je onder meer de brochure 'Brandveiligheid, gebruiksmelding en gebruiksvergunning' downloaden. Kijk ook op www.infopuntbrandveiligheid.nl

5 Hoe krijgen we een gebruiksvergunning?

De verantwoordelijkheid voor het veilig gebruik van het kinderopvanglocatie ligt bij de gebruiker van het pand. De kinderopvangorganisatie moet de gebruiksvergunning dan ook zélf aanvragen bij de gemeente met een daarvoor bestemd aanvraagformulier. Dit formulier is te downloaden op de website van het ministerie van VROM, via www.vrom.nl/gebruiksbesluit. In veel gevallen is het formulier ook via de website van je gemeente te verkrijgen.

Meer informatie over de gebruiksvergunning vind je op de website van je eigen gemeente of op www.vrom.nl/gebruiksbesluit, klik op publicaties in de linker kolom. Hier kun je ondermeer de brochure 'Brandveiligheid, gebruiksmelding en gebruiksvergunning' downloaden.

6 Wat heb ik nodig voor het aanvragen van een gebruiksvergunning?

In het Gebruiksbesluit staan de eisen beschreven waaraan de aanvraag moet voldoen. Vroeger kon dit per gemeente verschillen. Met de komst van het Gebruiksbesluit is dit echter landelijk gelijk getrokken.

De kinderopvangorganisatie moet in ieder geval in het bezit zijn van een ontruimingsplan voor het gebouw. Op het aanvraagformulier wordt onder andere gevraagd naar het gebruik van het gebouw en de brandveiligheidsinstallaties als noodverlichting en brandmeld-installaties. Bij het aanvraagformulier moeten ook plattegronden van elke bouwlaag worden meegestuurd. Op de plattegronden moet (voor zover van toepassing) de locatie van diverse brandveiligheidsvoorzieningen worden aangegeven. Op de website van het ministerie van VROM vind je een tekenprogramma waarmee je aan een bestaande plattegrond van jouw gebouw de benodigde informatie kunt toevoegen.

Je kunt in de bibliotheek van de Risicomonitor onder het kopje 'Brandveiligheid' ook een checklist downloaden om te kijken of je aan het gebruiksbesluit voldoet.

Zodra de gemeente de aanvraag heeft ontvangen, wordt beoordeeld of je kinderopvanglocatie in aanmerking komt voor een gebruiksvergunning of dat er nog aanpassingen nodig zijn.

Meer informatie over de gebruiksvergunning vind je op de website van je eigen gemeente of op www.vrom.nl/gebruiksbesluit. Hier kun je ondermeer de brochure 'Brandveiligheid, gebruiksmelding en gebruiksvergunning' downloaden.

Ontruimingsplan en ontruimingsoefening

7 Wat moet er in het ontruimingsplan staan?

In het ontruimingsplan moeten in elk geval de volgende punten behandeld worden:

- De procedures die gevolgd moeten worden in geval van een calamiteit.
- De taken en verantwoordelijkheden van verschillende personen bij een ontruiming.
- Risico's die in het gebouw aanwezig zijn.
- Vluchtwegen en –richtingen (op een plattegrond).
- De plaats van de blusmiddelen en hoe deze werken (op een plattegrond).

De plattegrond met de vluchtwegen en belangrijkste instructies moet in ieder lokaal worden opgehangen.

Meer informatie over het ontruimingsplan kun je vinden in de bibliotheek van de Risicomonitor onder het kopje 'Veiligheid - Kinderopvang - Brandveiligheid'.

8 Hoe kan ik een ontruimingsplan opstellen?

Om een goed ontruimingsplan op te stellen, kun je gebruik maken van verschillende hulpmiddelen:

- Het document 'Ontruimingsplan' in de bibliotheek van de Risicomonitor onder het kopje 'Veiligheid - Kinderopvang - Brandveiligheid'.
- Het boek 'Ontruimingsplannen en oefeningen' van het NIBHV, Nederlands Instituut voor Bedrijfs hulpverlening.
- Handleidingen en model-ontruimingsplannen van de plaatselijke brandweer.
- Het ontruimingsplan van een andere kinderopvanglocatie.

Sommige brandweerkorpsen adviseren kinderopvangorganisaties bij het opstellen van een ontruimingsplan. Je kunt dit het beste navragen bij de afdeling 'Preventie' van je eigen brandweer.

9 Ik wil mijn ontruimingsplan laten controleren, bij wie moet ik zijn?

Je kunt het ontruimingsplan ter controle voorleggen aan de plaatselijke brandweer. Niet alle brandweerkorpsen kunnen hier tijd voor vrijmaken. Het is ook mogelijk om een adviesbureau in te huren voor het opstellen of controleren van het plan. Een goede test is een praktijktest waarbij je een ontruimingsoefening houdt en deze met het team evalueert. Op deze manier ontdek je als onderdelen in de praktijk niet goed blijken te werken. Dit moet aangepast worden in het plan.

Een evaluatieformulier en meer informatie over het houden van een ontruimingsoefening kun je vinden in de bibliotheek van de Risicomonitor, onder het kopje 'Veiligheid - Kinderopvang - Brandveiligheid'.

10 Wie moeten er op de hoogte worden gebracht van het ontruimingsplan?

In een ontruimingsplan staat beschreven wat er moet gebeuren wanneer het gebouw ontruimd wordt. In eerste instantie moeten de bedrijfshulpverleners (BHV-ers) en pedagogisch medewerkers precies weten wat te doen. Let op: Voor elke persoon met een specifieke taak tijdens de ontruiming moet een vervanger aangewezen zijn. De vervangers moeten uiteraard ook op de hoogte zijn van de exacte inhoud hun taak.

Minstens zo belangrijk is het dat alle andere betrokkenen weten wat er van hen verwacht wordt tijdens een ontruiming. Informeer dus ook:

- ouders
- stagiaires

Voor ouders geldt bijvoorbeeld dat zij op de hoogte moeten zijn van de afspraken ná de ontruiming. Zo voorkom je bijvoorbeeld dat kinderen in een noodsituatie door ouders van de verzamelplaats worden opgehaald voordat iedereen geteld is.

Tip: Oefen het plan ook eens in aanwezigheid van stagiaires, invalkrachten en ouders.

11 Hoe vaak moeten wij een ontruimingsoefening houden?

In de wet staat niet expliciet aangegeven hoe vaak een ontruimingsoefening gehouden moet worden. Wel staat er in het Arbo-besluit dat de 'frequentie van een oefening zodanig moet zijn dat de bedrijfshulpverlening de ontruiming adequaat kan leiden'. Praktisch gezien betekent dit dat iedere kinderopvanglocatie minimaal 1 keer per jaar een ontruimingsoefening moet houden en evalueren.

Meer informatie over het houden van ontruimingsoefeningen kun je vinden in de bibliotheek van de Risicomonitor onder het kopje 'Veiligheid - Kinderopvang - Brandveiligheid'.

Bedrijfs hulpverlening

12 Hoeveel BHV-ers moeten er aanwezig zijn op mijn kinderopvanglocatie?

De werkgever moet maatregelen nemen op het gebied van eerste hulp, brandbestrijding en evacuatie. Daarbij moet de werkgever zich laten bijstaan door voldoende werknemers die over een opleiding en materieel beschikken om de hulpverlenende taken uit te kunnen voeren. De organisatie van de bedrijfs hulpverlening moet zijn afgestemd op de aard, grootte en specifieke risico's van de onderneming (dus de kinderopvang). Vaak is een pedagogisch medewerker BHV-er, maar omdat veel pedagogisch medewerkers parttime werken heeft dit consequenties voor het aantal BHV-ers dat je opleidt. Andere afwegingen zijn de locatiegrootte, de ligging (naast een chemische fabriek geeft meer risico) en de inrichting van het gebouw (bijvoorbeeld meerdere verdiepingen). De afstemming van het aantal BHV-ers moet worden bepaald op basis van de RI&E.

Voor algemene vragen over de organisatie van de bedrijfs hulpverlening kun je terecht bij organisaties/websites als www.szw.nl (klik op 'Veilig werken - organisatie van de Arbozorg - Bedrijfs hulpverlening'), NIBHV (www.nibhv.nl), en www.rosier-bhv.nl.

Slow whoop

Een 'slow whoop' signaal is een oplopend signaal met verschillende toonhoogtes als ontruimingssignaal voor brand of een andere calamiteit. Het is belangrijk dat het ontruimingssignaal totaal afwijkend is van andere signalen die in het gebouw te horen zijn, zodat iedereen het signaal goed herkent. Het signaal moet in het gehele gebouw te horen te zijn. Goede afspraken over wie het signaal wanneer activeert, zijn heel belangrijk. Wordt het signaal via een elektrische installatie gegeven, dan moet deze voorzien zijn van een noodstroomstelsel voor het geval de stroomvoorziening uitvalt.

13 Is een EHBO-diploma voldoende of moet de bedrijfs hulpverlener (BHV-ers) een ander diploma in bezit hebben?

Nee, een EHBO-diploma is niet voldoende. Bedrijfs hulpverleners (BHV-er) hebben een BHV-cursus gevolgd en volgen daarnaast jaarlijks verplicht een herhalingscursus. In een BHV-cursus is onder andere aandacht voor:

- Het beperken en het bestrijden van een beginnende brand.
- Het in noodsituatie alarmeren en evacueren van alle medewerkers, kinderen en andere personen.
- Het samenwerken met andere BHV-ers en communiceren met hulpverleners.
- Het geven van eerste hulp.

Meer informatie over de cursus van een BHV-er en het organiseren van de bedrijfs hulpverlening vind je op www.szw.nl (klik op 'Veilig werken - organisatie van de Arbozorg - Bedrijfs hulpverlening'). Verschillende bedrijven bieden BHV-cursussen aan. De cursus moet aansluiten bij de branche. In de arbocatalogus wordt hier invulling voor gemaakt.

Vluchtroutes, nooduitgangen en aanduidingsborden

14 Moeten de nooduitgangen/hoofduitgang naar binnen of naar buiten geopend worden?

Deuren van nooduitgangen en deuren op het traject van de vluchtwegen moeten altijd op een eenvoudige wijze van binnenuit naar buiten toe te openen zijn, zonder dat daarvoor bijvoorbeeld sleutels nodig zijn. Aangezien de hoofduitgang van een kinderopvanglocatie vaak gebruikt wordt als nooduitgang (of kan worden) bij een ontruiming, moet deze deur ook naar buiten toe open gaan.

Of de nooduitgangen aan de eisen voldoen kan worden gecontroleerd met de RI Brandveiligheid in de Risicomonitor.

15 De nooduitgangen sluiten we wegens inbraakgevoeligheid met een sleutel. Mag dit?

Nee, de nooduitgangen moeten van binnenuit direct geopend kunnen worden, zonder dat daarvoor bijvoorbeeld sleutels nodig zijn. Er zijn veel mogelijke systemen waarbij de deur van binnenuit eenvoudig geopend kan worden, maar van buiten niet toegankelijk is. Je plaatselijke brandweer kan je hierover informeren.

16 Is noodverlichting verplicht op een kinderopvanglocatie?

Soms wel en soms niet. Dit is afhankelijk van de indeling en oppervlakte van de kinderopvanglocatie en de situering van de vluchtroutes. De plaatselijke brandweer kan je adviseren over je specifieke geval. Het is verstandig maandelijks te controleren of de nood- en transparantverlichting werkt en te zorgen voor een periodiek onderhoud door de installateur van de noodverlichting.

17 Wat zijn brandwerende deuren? Zijn ze verplicht?

Brandwerende deuren zorgen ervoor dat de brand en de rook zich niet (of vertraagd) verspreiden naar achterliggende ruimten. Brandwerende deuren zijn niet verplicht, maar kunnen worden gekozen als oplossing om te kunnen voldoen aan de geldende voorschriften. Brand en rook kunnen zeer snel verspreiden. Rook belemmert het zicht waardoor het moeilijk is om veilig te ontruimen. De regel is, dat mensen bij brand niet langer dan 30 seconden door de rook mogen lopen. Wanneer bij een brand binnen 30 seconden geen rookvrij (en dus veilig) gebied bereikt kan worden, zijn brandwerende of rookwerende deuren een veilige oplossing. De plaatselijke brandweer kan je adviseren over je specifieke geval.

18 Moeten brand- en rookwerende deuren gesloten blijven?

Brand- en rookwerende deuren zijn verplicht wanneer er wordt geslapen op de locatie en moeten na gebruik altijd gesloten worden. Om deze reden zijn ze vaak voorzien van deurdrangers. Het is belangrijk dat het hele team zich realiseert waarom de deuren gesloten moeten blijven en deze niet mogen worden vastgezet met bijvoorbeeld een deurwig. Is het toch een probleem op jouw locatie om de deuren gesloten te houden? Informeer bij de brandweer naar een combinatie van rookmelders en deurmagneten.

19 Welke bordjes zijn verplicht als bewegwijzering op de kinderopvanglocatie?

- Bordjes die de plaats van de nooduitgang aangeven.
- Bordjes die de vluchtroutes aangeven.
- Bordjes die de plaats van een ingebouwde blusmiddelen aangeven (deze bordjes zijn bijvoorbeeld nodig wanneer de brandslang achter een deurtje is weggewerkt).
- Waarschuwborden in de buurt van gevaarlijke stoffen of bij struikelrisico.
- Bordjes (of stickers) die aangeven waar wel of niet gerookt mag worden.

Bordjes met tekst zijn niet toegestaan. Deze zijn voor mensen met een niet-Nederlandse achtergrond en voor slechte lezers niet of moeilijk te begrijpen. Pictogrammen waarbij een pijl richting een deur wijst (vierkant met pijl) of waarbij een hollend mannetje naar een deur rent, zijn de enige nooduitgangbordjes die volgens de wet- en regelgeving zijn toegestaan. De achtergrondkleur van het bordje moet groen zijn. Ook op een plattegrond worden pictogrammen gebruikt. Deze pictogrammen moeten voor iedereen duidelijk zijn en overeenkomen met de pictogrammen op de bordjes.

Een overzicht van de pictogrammen is te vinden in het document 'ontruimingsplan' welke is te vinden in de bibliotheek van de Risicomonitor onder het kopje 'Veiligheid - Kinderopvang - Brandveiligheid'.

20 Hoe moeten de vluchtwegaanduidingsborden geplaatst worden?

Het allerbelangrijkste is dat de borden duidelijk zichtbaar zijn. Dus niet op of naast de deur omdat ze dan niet zichtbaar zijn als de deur openstaat. Vuistregel is dat de vluchtwegaanduiding binnen een afstand van 20 meter goed zichtbaar moet zijn.

21 Waar kan ik vluchtwegaanduiding kopen?

Je kan de vluchtwegaanduiding bij veel verschillende bedrijven kopen (kijk op www.goudengids.nl en zoek op 'Vluchtwegaanduiding'). Toegestaan als vluchtwegaanduiding zijn borden met pictogrammen waarbij een pijl richting een deur wijst (vierkant met pijl) of waarbij een hollend mannetje naar de deur rent.

Met behulp van de RI Brandveiligheid in de Risicomonitor kun je controleren of de vluchtenwegbewijzering aan de eisen voldoet.

22 Moet er op de deur van de gasmeterruimte en de elektrische installatie een bordje aangebracht zijn?

Ja, op de deuren van de gasmeterruimte en de elektrische installatie moet het gebruik van de ruimte zijn aangegeven. Voor de brandweer kan het van groot belang zijn snel gas en elektriciteit af te sluiten. Door de bordjes vinden ze snel de juiste ruimte. Naast het bordje is het minstens zo belangrijk dat de deuren van deze ruimtes altijd goed toegankelijk zijn. Geef deze ruimtes ook duidelijk aan op de plattegrond in het ontruimingsplan.

Brandblusmiddelen

23 Hoeveel brandblussers heb ik nodig op onze kinderopvanglocatie?

Voor het aantal blustoestellen en de plaats van de blustoestellen bestaan geen gedetailleerde wettelijke regelingen. Wel moeten er voldoende brandblusmiddelen zijn om een beginnende/kleine brand doeltreffend te kunnen bestrijden. Beginnende branden zijn branden die je met één emmer water zou kunnen blussen. Het blussen van alle branden die groter zijn, moet je overlaten aan de brandweer. Er zijn twee soorten brandblussers: de brandslanghaspel die vast zit aan de muur en de kleinere, draagbare blusmiddelen. De brandslanghaspel is een goedkoop en effectief blusmiddel. Er zijn voldoende slanghaspels aanwezig als je op alle plaatsen binnen het gebouw kunt komen met de slang. Niet altijd is een brandslanghaspel nodig of mogelijk. In dat geval geldt het volgende algemene advies:

- per 250 m² gebruiksoppervlakte of een gedeelte daarvan moet een blusmiddel aanwezig zijn, met een minimum van twee blusmiddelen.
- Is het gebruikersoppervlak kleiner dan 100 m², dan volstaat één (draagbaar) blustoestel.

Er zijn veel verschillende draagbare brandblussers. Een sproeischuimblusser verdient vaak de voorkeur. De plaatselijke brandweer of leverancier van brandblussers kan je adviseren over het type blusmiddel dat voor jouw kinderopvanglocatie effectief is. Sommige (brand)verzekeraars stellen eisen aan het aantal en soort blusmiddelen dat je in jouw gebouw hebt.

In het document 'Brandklassen en blusmiddelen' staat meer informatie over soorten blusmiddelen. Dit document kun je vinden in de bibliotheek van de Risicomonitor onder het kopje 'Veiligheid - Kinderopvang - Brandveiligheid'.

24 Door wie moet ik de verplichte keuring voor brandblusmiddelen laten uitvoeren?

Voor de kinderopvangorganisatie is het niet verplicht, maar wel verstandig een onderhoudscontract afsluiten voor de draagbare brandblusmiddelen om te zorgen dat ze in een noodsituatie werken. Voor blusapparaten als een brandslanghaspel is dit echter wel verplicht. Vanuit het Besluit 'Brandveilig Gebruik Gebouwen' dient de brandslanghaspel 'eenmaal per jaar op adequate wijze te worden gecontroleerd. Dat moet gebeuren volgens NEN-EN 671-3. Eenmaal per vijf jaar moet hij volgens die norm worden onderworpen aan een persproef tot 1200 kPa. Onderhoud en inspectie dienen zoals gezegd te worden uitgevoerd volgens de nieuwe NEN-EN 671-3, en wel door wat wordt genoemd 'een vakbekwame installateur'. Je mag de brandslanghaspels zelf controleren, al is het aan te raden om de haspels ook jaarlijks te laten controleren door een gecertificeerde installateur. De installatie-eigenaren zijn hiertoe niet direct verplicht, maar als zij dat wel doen dan hebben ze meer zekerheid te hebben voldaan aan hun wettelijke (zorg)plicht voor veilig drinkwater en een brandveilig gebouw.

De pompinstallatie die bij de brandhaspel hoort moet tenminste eenmaal per jaar worden onderhouden en maandelijks gecontroleerd. Deze controle mag je zelf doen of door een gecertificeerde installateurs.

Adressen van erkende onderhoudsbedrijven voor het afsluiten onderhoudscontract kun je vinden op www.ncp.nl, de website van het certificatie-instituut op het gebied van inbraakpreventie en brandveiligheid.

Brandmeldinstallaties en rookmelders

25 Wat zijn de verschillen tussen een ontruimingsinstallatie, een brandmeldinstallatie, een brandblusinstallatie en sprinklerinstallatie?

Een **ontruimingsinstallatie** waarschuwt iedereen binnen het gebouw, zodat ze tijdig en veilig het gebouw kunnen verlaten. Met behulp van meldpunten wordt (al dan niet automatisch) het centrale ontruimings-signaal geactiveerd.

Brandmeldinstallatie. Vanuit het gebruiksbesluit wordt bepaald wanneer een brandmeldinstallatie met doormeld installatie naar de brandweer wordt geplaatst. Deze is voor de kinderopvang verplicht wanneer de hoogste vloer van een verblijfsruimte hoger is dan 2,1 meter, of wanneer de gebruiksooppervlakte van de opvang groter is dan 400m².

Met een doormeld installatie wordt automatisch de brandweer gewaarschuwd zodat de brandweer zo snel ter plekke kan zijn om de brand te bestrijden.

Een **brandblusinstallatie** start, naast het signaleren van de brand, ook automatisch het blussysteem. deze is is niet wettelijk verplicht voor alle kinderopvanglocaties. Wel kunnen gemeenten aanvullende eisen met betrekking tot een brandblusinstallatie opstellen. Verzekeringsmaatschappijen kunnen je ook vragen een blusinstallatie te plaatsen. Jouw verzekeringsmaatschappij en/of de plaatselijke brandweer kunnen je informeren over de eisen.

Een **sprinklerinstallatie** is een voorbeeld van een automatische brandblusinstallatie.

Sommige verzekeraars vragen de kinderopvangorganisatie een brandmeldinstallatie en/of sprinklerinstallatie te plaatsen, eventueel in ruil voor een premiekorting op de brandverzekering.

26 Wie moet het onderhoud betalen van een brandmeldinstallatie, ontruimingsinstallatie of brandblusinstallatie?

Het onderhoud ligt geheel bij de gebruiker van het pand. Dat is dus de kinderopvangorganisatie. Een onderhoudscontract met een erkend bedrijf voor brandblusinstallaties is verplicht om te zorgen dat ze in een noodsituatie werken.

Adressen van erkende onderhoudsbedrijven voor afsluiten onderhoudscontract kun je vinden op www.ncp.nl, de website van het certificatie-instituut op het gebied van inbraakpreventie en brandveiligheid.

27 Zijn kinderopvanglocaties verplicht rookmelders en/of CO2-melders op te hangen?

Kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang zijn op grond van de bouwregelgeving niet verplicht rookmelders en/of CO2 melders op te hangen. Voor gastouders die kinderopvang organiseren in een oud bestaand huis waar nog geen rookmelders zijn geplaatst geldt sinds 2010 de verplichting tot plaatsing van rookmelders! Dit is vastgelegd in de Wet Kinderopvang.

Voor nieuwbouw van woningen geldt vanuit het bouwbesluit vanaf 2003 de verplichting rookmelders te plaatsen. Voor oude, bestaande woningen van voor 2003 geldt dat het een eigen verantwoordelijkheid is van de eigenaar of gebruiker van de woning om rookmelders op strategische plekken op te hangen.

Gebouwen met een andere functie dan een woonfunctie, zoals kantoren en een kinderopvang, worden tegenwoordig vaak standaard voorzien van een rookmelder of een brandmeldinstallatie, omwille van de brandveiligheid. Plaatsing van rookmelders wordt gestimuleerd vanuit de verzekering, maar wordt soms ook verplicht op grond van regelgeving anders dan de bouwregelgeving. Rookmelders zijn relatief goedkoop en leveren een goede bijdrage aan de brandveiligheid.

Het plaatsen van CO2-melders in welke vorm van kinderopvangvorm dan ook is niet verplicht. Wel kan in de praktijk er aanleiding zijn om deze te plaatsen, in geval van een (oud) gebouw met te weinig ventilatie- en/of spuivoorzieningen. CO2 (kooldioxide) is een goede indicator voor de binnenluchtkwaliteit op de kinderopvanglocatie. CO2-melders kunnen het beste op neus- hoogte worden geplaatst.

Verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid**28 Ik constateer brandonveilige situaties en heb dit gemeld bij de eigenaar van het pand. Hij wil hier niets mee doen, waar kan ik terecht voor hulp?**

Er moeten duidelijke afspraken worden gemaakt wie waarvoor verantwoordelijk is. Indien er onduidelijk situaties bestaan of dat er sprake is van onwil zou de gemeente ingeschakeld kunnen worden om duidelijkheid te creëren.

29 Ik constateer brandonveilige situaties en heb dit gemeld bij mijn leidinggevende. Hij wil hier niets mee doen, waar kan ik terecht voor hulp?

Kaart de onveilige situatie ook aan bij de baas van jouw leidinggevende of bij de directeur van de organisatie. Een andere weg is de onveilige situatie via de OR, de ARBO-medewerker of bij P&O aan te kaarten. Het gaat namelijk niet alleen om de veiligheid van de kinderen, maar ook om de veiligheid van de pedagogisch medewerker(s). Als er dan nog steeds niets gebeurt met je klacht, dan kan de afdeling toezicht en handhaving van de gemeente worden ingeschakeld.

30 Wat kan de brandweer voor de kinderopvangorganisatie betekenen?

De brandweer heeft niet alleen tot taak branden te blussen, maar ook te adviseren over het voorkomen van brand. De brandweer heeft veel kennis over brandveiligheid, het beheersbaar houden van brand en het ontruimen. Op welke wijze de brandweer de kinderopvangorganisatie kan ondersteunen verschilt per gemeente en heeft te maken met onder andere grootte en capaciteit van het corps en de taken die zij zich gesteld heeft op het gebied van preventie. Soms is de gemeente ook het eerste aanspreekpunt en verantwoordelijk voor communicatie. Vraag dit dus goed na bij je gemeente.

Wat doet de brandweer altijd:

- Het beperken en bestrijden van acute noodsituaties. De brandweer staat 24 uur per dag en 365 dagen per jaar paraat om uit te rukken met tankautospuiten en autoladders.
- De kinderopvanglocatie controleren in het kader van een aanvraag van een gebruiksvergunning.

Wat doet de brandweer soms:

- Advies geven bij het opstellen van een ontruimingsplan.
- Aanwezig zijn bij een ontruimingsoefening.
- Ondersteunen bij het evalueren van een ontruimingsoefening.
- Advies geven over de brandveiligheid van het (gebruik van de) locatie.
- Geven van presentaties over brandveiligheid en de verantwoordelijkheid van de kinderopvangorganisatie en locatiemanager.

Ook zonder de hulp van de brandweer kun je veel doen aan brandveiligheid. In de bibliotheek van de Risicomonitor, onder het kopje 'Veiligheid - Kinderopvang - Brandveiligheid' vind je hier veel informatie over. Ook kan de RI Brandveiligheid worden uitgevoerd. Daarnaast kunnen tips en ervaringen van andere kinderopvangorganisaties ook heel waardevol voor je zijn.

31 Wie kan wat bijdragen aan een brandveilige kinderopvanglocatie?

A. Wat zijn de taken van de kinderopvangorganisatie?

De overkoepelende organisatie is formeel eindverantwoordelijk voor de veiligheid op de locatie. Zij zorgt ervoor dat randvoorwaarden zijn gecreëerd die het opzetten en uitvoeren van goed brandveiligheidsbeleid mogelijk maken. Concreet betekent dit voor de organisatie de volgende taken:

- Aanvraag indienen voor gebruiksvergunning.
- Financiën vrijmaken (binnen eigen begroting).
- Met de gemeente over de (de financiële zaken omtrent) brandveiligheid overleg voeren.
- De locaties adviseren over materialen en handvatten waarmee de locatie veiligheidsbeleid op kan zetten.
- De locatiemanager adviseren hoe de locatie aan de eisen uit het Arbo-besluit en Gemeentelijke verordening kan voldoen.
- Het (laten) uitvoeren van de Risico Inventarisatie en Evaluatie.

B. Wat zijn de taken van de locatiemanager?

De locatiemanager heeft de dagelijkse verantwoordelijkheid voor de (brand)veiligheid in en om de locatie. Concreet betekent dit onder andere het coördineren of delegeren van:

- Het opstellen van een veiligheidsplan.
- De structurele aandacht voor brandveiligheid.
- Het toezien op vrije vluchtwegen en nooduitgangen.
- Het opstellen van een ontruimingsplan.
- Het uitvoeren van een ontruimingsoefening en inruimingsoefening.
- Het zorgen voor goed opgeleide en geoefende Bedrijfshulpverleners (BHV-ers).
- Het controleren op brandveiligheidsaspecten en zonodig maatregelen treffen.
- Het (laten) uitvoeren van de Risico-evaluatie en inventarisatie (kan ook door het bestuur opgepakt worden).
- Het opzetten van een meerjarenplan om knelpunten aan te pakken.

Natuurlijk is een locatiemanager geen expert op het gebied van brandveiligheid. Informatie over de wetgeving vind je o.a. op de website van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (www.szw.nl). Praktische ondersteuning en advies kun je krijgen bij je gemeente of brandweer. In de bibliotheek van de Risicomonitor, onder het kopje 'Brandveiligheid' zijn praktisch handvatten te vinden om het brandveiligheidsbeleid op te zetten en uit te voeren.

C. Wat zijn de taken van het team?

Een brandveilige kinderopvang is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het gehele team is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het veiligheidsbeleid waarvan brandveiligheid een onderdeel behoort te zijn. Concreet houdt dit onder andere in dat de teamleden:

- Regelmatig aandacht besteden aan brandveiligheid (uitleg van de ontruimingsoefening e.d.).
- Toezien op (brand)veilig gedrag.
- Meedoen met een ontruimingsoefening.
- BHV-er zijn.
- Toezien dat de nooduitgang niet wordt geblokkeerd en andere veiligheidseisen worden opgevolgd.

D. Wat zijn de taken van de kinderen?

Ook kinderen hebben een aandeel in de brandveiligheid van de opvanglocatie, met name de oudere kinderen. Zij zijn ook 'gebruikers' van het gebouw en moeten dus weten wat te doen in geval van brand. Kinderen kunnen ook brandonveilige situaties signaleren. De taken van de kinderen zijn:

- Het melden van onveilige situaties.
- Meedoen met een ontruimingsoefening
- Op de hoogte blijven van de procedure van het ontruimingsplan.
- Veilig gedrag tonen / zich aan de regels houden bijvoorbeeld niet hun fiets voor de nooduitgang stallen.
- Andere kinderen aanspreken op onveilig gedrag.

E. Wat zijn de taken van de ouders?

Ook ouders hebben een aandeel in de brandveiligheid van de kinderopvanglocatie. Zij zijn ook 'gebruikers' van het gebouw en moeten dus weten wat te doen in geval van brand. Ouders kunnen ook brandonveilige situaties signaleren. De taken van de ouders zijn:

- Het melden van onveilige situaties.
- Op de hoogte blijven van de procedure van het ontruimingsplan.
- Veilig gedrag tonen / zich aan de regels houden bijvoorbeeld niet hun auto/fiets voor de nooduitgang parkeren.
- Kinderen aanspreken op onveilig gedrag.

32 Van de brandweer moeten we aanpassingen doen aan het gebouw o.a. veiligheidsglas plaatsen, brandslangen en vluchtwegaanduiding aanschaffen. Wie betaalt dit?

De kinderopvangorganisatie is zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren van de noodzakelijke aanpassingen. De kinderopvangorganisatie kan dit op twee manieren financieren. Ten eerste uit eigen middelen. Eventueel kan de kinderopvangorganisatie een aanvraag doen bij de gemeente voor een aanvullende vergoeding van de kosten. De gemeente is juridisch echter niet verplicht tot financiering. Strikt formeel mogen gemeenten aanvragen voor het bekostigen van brandveiligheidsvoorzieningen weigeren.

Versiering en opslag

33 Mogen kerstbomen in de opvang gezet worden en welke eisen zijn daaraan verbonden?

Ja, kerstbomen mogen in het gebouw gezet worden. Wel is het belangrijk dat de ruimte om de kerstboom vrij is. Dit betekent dat een kerstboom dus niet geplaatst mag worden daar waar veel mensen dicht langs lopen of -bij zitten. Natuurlijk is het ook belangrijk water in de buurt te hebben. Niet-natuurlijke kerstversiering mag, als deze geïmpregneerd is. Natuurlijke losse sparren- en dennentakken zijn niet toegestaan, ook niet als ze behandeld zijn. Gebruik alleen kerstverlichting voorzien van CE-merk en KEMA-keur. De meeste brandweerkorpsen zullen deze regels hanteren.

In de bibliotheek van de Risicomonitor vind je in het document 'Brandveiligheid en Feestvieren', onder het kopje 'Veiligheid - Kinderopvang - Brandveiligheid' informatie en tips over brandveilige kerstversiering.

34 Mogen (kerst)versieringen in het leefruimte opgehangen worden?

Ja, maar sinds de ramp in Volendam is er veel aandacht voor versieringen en brandgevaar. Het veiligst is het gebruik van metalen draden wanneer versieringen opgehangen worden. Als richtlijn kun je een afstand tussen de op te hangen versiering en het vloeroppervlak van minimaal 2,50 meter hanteren. De afstand tussen versiering en verlichtingsapparatuur moet tenminste 50 centimeter zijn. Vooral (halogeen)spots veroorzaken veel hitte. Let er ook op dat versieringen het zicht op vluchtrouteaanduidingen en de werking van noodverlichting of andere veiligheidsvoorzieningen niet belemmeren. Gebruik indien van toepassing versieringen die voorzien zijn van een KEMAkeur (kerstverlichting bijvoorbeeld)

In de bibliotheek van de Risicomonitor vind je in het document 'Brandveiligheid en Feestvieren', onder het kopje 'Veiligheid - Kinderopvang - Brandveiligheid' informatie en tips over brandveilige (kerst)versiering.

35 Mogen we de gang gebruiken voor opslag van buggy's, materialen, stoelen o.i.d.?

Bij voorkeur niet, want gangen hebben de functie van vluchtroute. Vluchtmogelijkheden worden beperkt als gangen worden gebruikt als opslagruimte. Sommige gebouwen hebben zeer brede gangen die ook voor andere doeleinden gebruikt kunnen worden. Het plaatsen van een kast in een zeer brede gang kan dan soms wel. In veel gevallen kun je prima zelf (bijvoorbeeld tijdens een ontruimingsoefening) beoordelen in hoeverre er voldoende ruimte is om veilig te kunnen vluchten. Let er wel op dat kasten of opgeslagen spullen niet kunnen vallen bij panieksituaties. In ieder geval mogen nooduitgangen NOOIT geblokkeerd worden door stoelen, tafels of kasten. Bij twijfel is het raadzaam contact op te nemen met de brandweer om de situatie te laten beoordelen.

Algemeen

36 Hoe kan ik gemakkelijk controleren of we een brandveilige kinderopvanglocatie hebben?

De locatiemanager, pedagogisch medewerker of andere betrokkene kan de RI Brandveiligheid in de Risicomonitor uitvoeren om te beoordelen in hoeverre de voorschriften over de brandveiligheid worden nageleefd.

Je kunt ook een keuring van het pand laten uitvoeren door een adviesbureau in brandveiligheid (bouwkundige check en installatietechnische check). Verder kan gecontroleerd worden of het pand nog steeds voldoet aan de eisen die in de gebruiksvergunning voor de kinderopvanglocatie gesteld worden. Bekijk de tekeningen en eventuele aanvullende eisen die bij de gebruiksvergunning horen. Als er na afgifte van de gebruiksvergunning wijzigingen in installaties en bouwkundige wijzigingen zijn doorgevoerd, raadpleeg dan de plaatselijke brandweer. Misschien is er een herziening van de gebruiksvergunning nodig.

Meer informatie over de brandveiligheid van kinderopvanglocaties vind je in de bibliotheek van de Risicomonitor onder het kopje 'Veiligheid - Kinderopvang - Brandveiligheid'.

37 We willen eens per jaar aandacht schenken aan brandveiligheid voor de ouders. Is er informatie beschikbaar wat we kunnen gebruiken?

Er is een handleiding beschikbaar om bijvoorbeeld jaarlijks een thema middag of -uurtje te organiseren voor ouders om aandacht aan brandveiligheid te schenken. In de handleiding staan onder andere spelvormen om op een leuke manier het thema aan te kleden. Tevens is er een checklist beschikbaar waarmee ouders en kinderen op de opvanglocatie kunnen bekijken hoe de brandveiligheid is geregeld. Het leuke van de checklist is, dat ze ook thuis met het onderwerp aan de slag kunnen. Je kunt daarnaast ook zelf materialen ontwikkelen. Laat bijvoorbeeld een ontruimingsoefening filmen (door een professional, of door leerlingen zelf in projectvorm) en speel deze tijdens de themamiddag af. Neem met de (kinderen en) ouders door wat er goed of niet goed ging.

Meer informatie over de handleiding, checklist vind je in de bibliotheek van de Risicomonitor onder het kopje 'Brandveiligheid'.

38 Vinden branden alleen in het weekend, 's avonds of tijdens vakanties plaats?

Nee, niet alle branden, maar de meeste wel. Gelukkig worden weinig kinderopvanglocaties door brand getroffen. De belangrijkste oorzaken van brand zijn vandalisme en brandstichting. Veel van deze branden gebeuren 's avonds, in het weekend. Maar helaas is dit niet altijd het geval.

39 Kan de verzekeringsmaatschappij extra eisen stellen voor de brandveiligheid?

Ja, verzekeringsmaatschappijen kunnen aanvullende eisen stellen over bijvoorbeeld het plaatsen van een brandmeld- of sprinklerinstallatie, of blusmiddelen, zoals slanghaspels en handblussers.

40 Wie zorgt voor een brandverzekering?

De kinderopvangorganisaties zijn wettelijk verantwoordelijk voor herstel van schade aan gebouwen als gevolg van een brand. Om deze reden verzekert de kinderopvangorganisatie locaties voor calamiteiten als brand. Daarbij is ook de inventaris meeverzekerd. Zorg dat de organisatie goed op de hoogte is van de inventaris door jaarlijks een inventarisatielijst op te sturen. Dit voorkomt onderverzekering en teleurstellingen.

Kijk op www.verzekerders.org om meer over verzekeringen te lezen.

Consument en Veiligheid

Wil je meer weten over brand(veiligheid)? Of meer informatie over alle tips & tools uit deze pdf om brandveiligheid onder de aandacht te brengen?

Bel of mail dan met de Servicedesk van Consument en Veiligheid via 020-5114567 (bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 13.00 uur) of info@veiligheid.nl.

Brandweer

Voor vragen over brandveiligheid kun je ook terecht bij de lokale brandweer. De brandweer kan je ook advies geven over het opstellen van een ontruimingsplan. Zie www.brandweer.nl.

Nationale Brandpreventieweek

Ieder jaar vinden de Nationale Brandpreventieweken plaats.

Dit jaar van 1 tot en met 31 oktober. De brandpreventieweken zijn een initiatief van de Nederlandse Brandwonden Stichting, de NVBR (Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding), het NIFV (Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid) en Consument en Veiligheid.

Meer informatie over de Nationale Brandpreventieweek?

Neem dan contact op met:

Stichting Nationale Brandpreventieweek

p/a Nederlandse Brandwonden Stichting

Postbus 1015, 1940 EA Beverwijk

info@brandpreventieweek.nl

www.brandpreventieweek.nl

Telefoon: 0251 – 275 555

BOinK

De medewerkers van BOinK zijn telefonisch bereikbaar om vragen te beantwoorden via 030 - 2317914, iedere werkdag tussen 09.00 en 13.00 uur, of per email: boink@boink.info

www.boink.info

Websites

Zie voor meer informatie over brandveiligheid:

- www.veiligheid.nl
- www.brandpreventieweek.nl
- www.ontruimendoejezo.nl
- www.ontruimenmoetjeoefenen.nl
- www.infopuntbrandveiligheid.nl